

# פרשת כי תשא

תשפ"ב

גליון 280

נא לשמור על קדושת הגליון

נא לא לעיין בו בשעת התפילה וקריאת התורה

בס"ד

# בית שלמה

## פרפראות בדרך מוסר על פרשת השבוע

יוצא לאור ע"י עמותת "משנה שלמה" כל הזכויות שמורות

### לעילוי נשמות

מו"ר רבי יצחק ב"ר יעקב יגן  
 הרה"ק רבי חיים אבישלוס ב"ר עזרא  
 מו"ר אבי ר' דוד שלום ב"ר שלמה רב  
 מו"ר סבי ר' ישעיהו ב"ר שלום  
 ר' זאב ב"ר משה חיים  
 ר' יעקב פסח ב"ר שמואל  
 הרה"ק רבי אברהם אבלי ב"ר חיים הלוי  
 הרה"ק רבי זאב וואלף מוזיסמויר  
 הרה"ק רבי יוסף ב"ר ישכר בער  
 הרה"ק רבי אלעזר מנחם מענדל ב"ר משה  
 הרה"ק רבי שמעון סופר ב"ר משה  
 הרה"ק רבי פינחס מנחם ב"ר אברהם מרדכי  
 הרה"ק רבי אברהם ב"ר שלום שבנא  
 הרה"ק רבי חנוך העניך ב"ר פינחס  
 הרה"ק רבי דוד ב"ר צבי אלימלך מדינוב  
 הרה"ק רבי יעקב שמשון ב"ר חיים  
 הרה"ק רבי אברהם ב"ר יהושע אשר  
 הרה"ק רבי מאיר יחיאל ב"ר אברהם יצחק  
 הגה"ק רבי יוסף חיים ב"ר אברהם שלמה  
 הגה"ק רבי יואל ב"ר שמואל  
 הגה"ק רבי שלמה זלמן ב"ר חיים יהודה לייב  
 הרה"ק רבי אלימלך ב"ר אלעזר ליפמן

לקבלת גליון זה למייל שלהו בקשה ל- MISHNA.SHLEMA@gmail.com | לתרומות והקדשות ולהפצה 052-580-2345

### "ועשית פיור נחשת וכנו נחשת לרחצה ונתת אתו בין אהל מועד ובין המזבח ונתת שמה מים ורחצו אהרן ובניו ממנו את ידיהם ואת רגליהם" (ל', י"ח - י"ט)

ידיהם וזוהי הטהרה והקדושה ואת רגליהם היינו לנקות את ההרגלים האלו טובים של האדם  
 עוד יאמר מדוע נאמר בפרוט אהרן ובניו ולא נאמר בפשוט ורחצו הכהנים ויכולנו ללמוד שכל הכהנים בכלל אלא ניתן לרמוז בס"ד כי פס' זה בא ללמד כי אם האבא רוצה שהילדים יהיו קדושים וטהורים וילכו בדרך הישר חייב הוא בעצמו להראות דוגמא אישית לילדים ואין הוא יכול לדרוש מהם בזמן שהוא בעצמו לא עושה וזהו שנאמר אהרן ובניו היינו אהרן הכהן יראה לבניו שגם הוא מתקדש ומטהר ואז גם בניו ילכו אחריו

ונתת שמה מים אין מים אלא תורה ושמה אותיות משה ללמד שרק מי שהוא בחינת משה רבנו יכול ללמוד תורה וגם יש פה לימוד לתלמיד ממי מותר לו ללמוד תורה כדברי הרמב"ם (הלכות תלמוד תורה פ"ד) "וכן הרב שאינו הולך בדרך טובה אף על פי שחכם גדול הוא וכל העם צריכין לו אין מתלמדין ממנו עד שיחזור למוטב, שנאמר "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו כי מלאך ה' צבאות הוא (מלאכי ב', ז) אמרו חכמים, אם דומה הרב למלאך ה' צבאות תורה יבקשו מפיהו ואם לאו, אל יבקשו תורה מפיהו" וידוע שבכל רב אמיתי יש ניצוץ ממששה רע"ה שכן רק רב כזה יכול להביא את התלמיד למה שנאמר בפסוק הבא "ורחצו אהרן ובניו ממנו את ידיהם ואת רגליהם" ורחצו

### "ראה קראתי בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה" (ל"א, ב')

הוא מסוגל לעלות למדרגות רוחניות גבוהות מאד כיוון שהוא ביטל את גופו לנשמה וסיומו למטה יהודה שאז יקרא בשם יהודי אמיתי שביטל עצמו אל ה' יתברך  
 א"י למטה יהודה למט"ה עולה בגימטריא 84 וידוע שיש פ"ד תעניות, מחל"ה עולה בגימטריא 83 עם הכולל 84 ויוצא שמי שחוזר בתשובה ומתנהג כמו יהודי ועושה את העניינים כנגד פ"ד תעניות זוכה שלא תבוא עליו שום מחלה וכן עם מוסיפים את הכולל לפ"ד ולמטה מגיעים 85 שעולה בגימטריא מילה היינו היסוד וידוע שמטה רומז ליסוד

ניתן לרמוז בפס' זה בס"ד דרך בעבודת ה' כאשר יהודי רוצה להתחיל לקרוא בשם ה' הדבר הראשון אשר צריך היהודי לקנות היא מידת הענוה אח"כ צריך ללמוד תורה ולקיים מצוות, אז מגיע למדרגות גבוהות וזהו מה שכתוב **קראתי בשם** והיינו הרוצה לקרוא בשם השם צריך להיות בחינת **בצלאל** המורה על ענוה כאדם הנמצא בצל בצד **בן אורי** היינו בן תורה כי אורי מורה על התורה והיות שלא ניתן ללמוד תורה בלי לקיים אזי נמצא שהוא גם לומד תורה וגם מקיים מצוותיה ואם עושה כן מגיע לדרגת **בן חור** לפי שאין לך בן חורין אלא למי שעוסק בתורה (אבות ו, ב) שחרותו היא שכפה את יצה"ר ליצר הטוב ואין הוא כפוף לתאוות הגוף אלא הוא משוחרר מהם וע"כ

"ויהי כאשר קרב אל המחנה וירא את העגל ומחלת ויחר אף משה וישלח מידיו את הלחת וישבר אתם תחת ההר" (ל"ב, י"ט)  
 פעמים רבות אנו מוצאים כל מיני "דרשנים" שאומרים לקהל השומעים שגם אם האדם לא עושה תשובה יישב וילמד תורה כי סוף המאור שבא מחזירו למוטב וא"כ נשאל דרשנים הללו אם המאור שבה מחזירו למוטב מדוע משה רבינו לא נתן לבני ישראל את התורה אחרי חטא העגל, אזרעבא שילמדו תורה והאור שבה יחזירו למוטב ומשה לא עשה זאת אלא שבר את הלוחות ורק אחרי שהתקדשו ונטהרו נתן להם שוב את התורה ולכן הדרך הנכונה היא ללמד תורה בתחילה את ההלכות המעשיות הנדרשות לכל אדם ואחרי שהאדם יעשה אותם יישב ללמוד גם תורה בחינת דרוש וקבל שכר וידוע שהתורה מצמיחה את מה שיש בתוך האדם אם מידות טובות היא תגביר את הטוב ואם ח"ו מידות רעות מידות אלו יתגברו לרעה ולכן יש לעקור קודם את הרע ע"י עשה טוב ואז יגדל האדם לתפארת בתורה ומצות ויעשה נחת רוח בפני אלוקים ואדם

### וירא משה את העם פי פרע הוא פי פרעה אהרן לשמחה בקמיהם" (ל"ב, כ"ה)

רש"י - פרוע. מגלה. נתגלה שמצו וקלונו, כמו (במדבר ה', י"ח) ופרע את ראש האשה נשאלת השאלה מדוע משתמש רש"י בפריעת ראש האשה הסוטה בפירושו למילה פרוע הרי יכל להשתמש בדוגמא של פריעת המילה שגם היא מלשון גילוי וניתן לתרץ שהיות שפריעת הסוטה בא על מעשה מכוער כמו מעשה העגל ע"כ רש"י מביא את ענין פריעת ראש הסוטה מה שאין כן בפריעת המילה שהוא ענין קדוש חותמו של הקב"ה בבשר האדם שזה בדיוק ההיפך ממעשה העגל

### "ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה וקרא לו אהל מועד והיה פל מבקש יהוה יצא אהל מועד אשר מחוץ למחנה" (ל"ג, ז')

מפסוק זה נלמד דרך בעבודת ה' כי הרוצה את הרב יבוא אליו בחינת יבקשו תורה מפיהו והיינו שצריך התלמיד לבוא אצל הרב ולא הרב צריך לדרוף אחרי התלמידים ובכלל יש לדעת כי מקדמא דנא נקבע בשמים מי יהיה קשור למי ומי יהיה התלמיד של מי ואין צורך לרבנים להתחנף לאף אדם כדי למצוא חן בעיניו על מנת שיהי תלמיד שלו שכן אם הוא יהיה תלמיד או לאו הדבר כבר נקבע מראש ואמנם צריך הרב לדבר בכבוד ובנועם לכל אדם אבל אין צורך לעשות פעולות נלוות אחרות כדי לזכות בתלמידים כי הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם ר"ל

לקבלת לימוד נ"ך יומי בווצאפ יש ללחוץ על הקישור  
<https://chat.whatsapp.com/LChd0cDBzdE7z5SOI3CrmE>

לקבלת שתי משניות מבאורות בווצאפ יש ללחוץ על הקישור  
<https://chat.whatsapp.com/K54bflwq7UQDMfRPFaHvqr>

לקבלה במייל יש לשלוח בקשה למייל  
[mishna.shlema@gmail.com](mailto:mishna.shlema@gmail.com)

**משנת הצדיק – הרה"ק רבי יוסף חיים זוננפלד זצוק"ל זי"ע – י"ט אדר**

הרב זוננפלד נולד בעיירה ורבו, אז בממלכת הונגריה לרב אברהם שלמה והרבנית זאלדה. רבי יוסף חיים התחנך אצל גדולי תורה שרחשו לו הערכה מרובה, ביניהם הכתב סופר בנו של החת"ם סופר ורבי חיים צבי מנהיימר. בתרל"ג (1873) עלה לארץ ישראל יחד עם מורו הרב אברהם שאג-צוונבר תלמידו של החת"ם סופר והשתכן בעיר העתיקה בירושלים. הוא התקרב לרב משה יהושע יהודה לייב דיסקין ולבנו, הרב יצחק ירוחם דיסקין ורכש עמדת השפעה ביישוב הישן. בין היתר ייסד את שכונת בתי אונגרין. הרב זוננפלד ביחד עם הרב דיסקין הקים בשנת תרל"ח (1878) את בית הדין של החוגים היראים. השניים גם איחדו את כוללי ורשה והונגריה. מטופר שבשנת תרע"ד, ערכו רבני ארץ ישראל בראשות מרא דארעא דישראל רבי יוסף חיים זוננפלד, 'מסע תשובה' בכל המושבות החדשות שנסדו אז בארץ, בכל מקום בו הגיעו, עשו להם כבוד גדול, והרבנים נשאו משאות של חיזוק והתעוררות לעורר לב העם. בערבו של יום, הגיעו הרבנים לעיר יפו, שם סיימו את 'מסע התשובה', והתכנסו בביתו של המרא דאתרא רבי אברהם יצחק קוק, לטקס סיום המסע. הרבנית טרחה עבור האורחים החשובים, והגישה בפניהם תה ועוגות להשיב נפשם. בנו של הרב זוננפלד, ניגש לאביו ולחש באוזנו: "אבא, היום אתה בתענית יארציט, שים לב שלא תשכח" שמע זאת הרב זוננפלד, ומיהר ללגום מן התה הרוחח כמה לגימות קטנות. לאחר מכן הניח את הכוס מידו... בנו המופתע, חשב שאביו לא שמע טוב, אבל אביו רמז לו שזה בסדר, ותמיהתו גדלה עד מאד כשנגמר הטקס, ויצא הרב זוננפלד מהבית עם בנו, אמר לו: "בא ואסביר לך את אשר עשיתי. זכרתי כי שרוי אני בצום ותענית, אבל גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה. הרב קוק והרבנית טרחו מאד במצוה זו בשביל האורחים, וכיצד אוכל לפגוע בהם ולא לטעום ממה שהגישו לשולחן ומכיוון שחששתי שיפגעו בכך – התרתי לעצמי ללגום מן התה בעיצומה של התענית, ומיהרתי לעשות זאת בעוד התה רותח, כדי שלא תהיה לי הנאת החיך מהשתיה, כמו כן שתיתי רק כמה לגימות, שיהיה פחות מהשיעור"... העיקר שלא לפגוע ברגשות הזולת

עוד מסופר על רבי יוסף חיים זוננפלד, שהגיע למושב פתח תקוה כדי לפקח על ענייני התלמוד תורה שפתחו על טהרת הקודש במושבה. בתום סיורו בתלמוד תורה, הזמינו אחד מנכבדי המקום לארוחת צהרים לכבודו. באמצע הסעודה נכנסה בעלת הבית, נגשה לרבי יוסף חיים ושאלה בפיה: "הכנתי עוף לסעודה, ורק לאחר הבישול נזכרתי ששכחתי להפריד את הלב לפני המליחה". הרב פסק להיתר, אלא שמיד הוסיף ואמר לבעל הבית שמנהגו מאז ומעולם, שלא לאכול מדבר מאכל שהתעוררה בו שאלה, ולכן הוא נמנע מלאכול את העוף. בסיום הסעודה, חשש רבי יוסף חיים שאולי מעשה זה, שלא אכל את העוף שהכינה בעלת הבית פגע בה, הוא ניגש למטבח, ופנה לבעלת הבית, הודה לה על האירוח הנפלא והוסיף לפני כולם: "אצל אשה יראת ה', שאינה מתביישת לשאול שאלה כזו בפני קהל המטובים, אני מוכן לסמוך עליה למהדרין מן המהדרין. מספר אחד מצאצאיו של הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל היה זה אחרי שהסבא נשא את זוגתו השנייה, כשנכנסת לביתו של סבא וריח של מרק עוף מהביל ומגרה הגיע אל נחירי. התיישבתי לידו והרצאתי לפניו חידוש משיעורו האחרון של ראש הישיבה. תוך כדי דיבור נכנסה הרבנית והגישה לשולחן צלחת מרק מהביל. טבל הסבא את הכף בצלחת הקעורה, דלה מתוכה כף מלאה, ותוך מבט אבהי הגישה אל פי ואמר לי: 'טעם בני, טעם, זה בוודאי יערב לחךך'. לאחר מכן טעם הסבא כף אחת מהמרק, טעם ולא יסף. כשנכנסה זוגתו לחדר פנה אליה בהתנצלות נוגעת ללב והתחיל משבח בפניה את מומחיותה בהכנת מטעמים ותוך כדי דיבור ביקש את סליחתה באומרו: 'מעדנים כאלה בימות החול... קצת יותר מדי. כל ימי נזוהר הייתי מלפנק את גופי, והרגלתי להסתפק בהכרחיות, ואף עלתה בידי. ואם כך למה לקלקלו דווקא בערוב ימי, דווקא סמוך לפרידתי ממנו, שמרי על המתכון לכבוד שבת, אז אשמח מאוד להתענג על התבשילים המעודנים שלך ואטעם מהם מלא חופנים' בן שבעים ושמונה היה אז רבי יוסף חיים, חולה ותשוש, אחרי הרבה שנות סבל בעידן מחלתה הממושכת של אשתו הראשונה ותשע שנות אלמנות בלא עזר כנגדו, ובוודאי שזקוק היה להבראה. אבל הוא, שכל ימיו חינך והרגיל את גופו להסתגף ולהתנזר, יתחיל לפנקו דווקא כעת בערוב ימיו, אבל לכבוד שבת, שאני. אז זה שייך לנשמה ולא לגוף

**דובב שפתי ישנים – ליקוטים מספרים שפחות מוכרים**

**מנחת אברהם – הרה"ק רבי אברהם ב"ר יצחק חלואה זצוק"ל זי"ע**

**"וְיִשְׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשֶּׁבֶת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשֶּׁבֶת לְדַרְתָּם בְּרִית עִוְלָם – בְּיַמֵּינוּ וּבֵינָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הוּא לְעַלְמֵם פִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיַּנַּחֵם" (ל"א, ט"ז-י"ז)**

ואמרז"ל לא לרעתכם נתתי לכם את השבת אלא לטובתכם ע"כ יובן ע"פ מארז"ל בש"ס על מה שגזרה מלכות הרשעה שלא ישמרו שבת מהא דאם יש לו אויב יעני או יעשיר וכו' ולכן אמר שלא יכנס בדעתו שאמת הוא הדבר הזה אדרבה ע"י שמירת השבת יזכו בני ישראל לעושר כמ"ש כל המענג את השבת וכו' והא רהש"ס דהייא בעלמא הוא שאמר למלך וכו' וז"א לטובתכם ר"ל כדי שתזכו לרוב טובה וברכה וגם יש בכלל באומרו לטובתכם ר"ל כדי שנהיה אני והשבת ב' עדים כשרים להעיד עדות נאמנה וכו'

וע"פ זה הנהניין אפשר לפרש משה"כ בישעיה נ"ט אם תשיב משבת רגלך עשות חפצין ביום קדשי ר"ל שמה תעלה על דעתך שלא תשמור השבת משום עשות חפצין לישא וליתן ביום שבת ותרזיח משא"כ כשאתה יושב ובטל ועוד שאתה מוציא הוצאות הרבה ותאמר אחר זה הבטלה והוצאות שמה אבוא לידי עניות כמ"ש בש"ס לא תבוא לידי עניות אדרבא אם וקראת לשבת עונג באכילה ושתיה ומלבוש נאה וגם לקדוש ה' מוכרוב שיכבדו ויקדשו בקדושה רבה וכבדתו מעשות דרכיך ממצוא חפצין ודבר דבר של עניין החול או תתענג על ה' שיוכה להתענג בעושר ורוב מעדנים וסיים והרכבתך על במותי ארץ ר"ל שישלטו המה בשונאיהם ואמר כי פי ה' דיבר ר"ל שאז יוכל הקב"ה לדבר ולהעיד בישראל הוא והשבת כמו שאמרנו לעיל

**סגולה לפרנסה – לענג את השבת**

**"וְיִשְׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשֶּׁבֶת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשֶּׁבֶת לְדַרְתָּם בְּרִית עִוְלָם" (ל"א, ט"ז)**

מעוניינים בדרך זו ופרקו עול מעל צווארם וזו התוצאה שהינכם רואים היום כך שהכל תלוי במה שהילדים ראו בבית עד כאן בסיפור וזהו מה שנאמר לעשות את השבת לדרתם היינו אם רוצה האדם שדורותיו אחריו דהיינו ילדיו ונכדיו ימשיכו ללכת בדרך התורה והמצוות הכל תלוי באיך הוא עושה את השבת האם הוא מנצל את הזמן ללמוד תורה בעצמו ועם ילדיו האם הוא מכין מכל טוב לכבוד שבת כדי לענגה ולכבדה או שהוא נזרק לתוך השבת ללא הכנה כדבעי ורק מחכה ליציאתה וכבר אמרנו בס"ד רמז לבדיקת יראת שמים של האדם שאם רואים יהודי שמיד בצאת השבת מחליף הוא את בגדיו לבגדי יום חול זהו סימן שמצבו הרוחני לוקה בחסר לפי שזה מראה כאילו הוא בורח מהר מהשבת וחפץ הוא לחזור לימי החול וכך גם ילדיו כשרואים כי השבת היא מעמסה כבדה אומרים הם לעצמם בשביל מה לנו כל הצרה הזו כך שקיום התורה והמצוות של הדורות הבאים אחריו תלוי בעשיית השבת שלו עצמו ועל המענג את השבת כתב המצודות דוד בפירושו על הפס' אם תשיב משבת רגלך עשות חפצין ביום קדשי וקראת לשבת ענג לקדוש ה' מכבד וכבדתו מעשות דרכיך ממצוא חפצין ודבר דבר או תתענג על ה' והרכבתך על במותי ארץ והאכלתיך נחלת יעקב אביך כי פי ה' דבר" (ישעיה נ"ח, י"ג-י"ד) "כשתעשה כן אז ישפיע לך טובה הרבה ותתענג על ה' ור"ל לא תתענג לעדון הגוף כ"א להעמיד הגוף במצב הראוי להשכיל בתורת ה'"